

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI TARBIYALASHDA AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH

11-DMTT tarbiyachisi Sultonova Fayoza

Annotatsiya. Ushbu maqolada AKTdan maktabgacha bo'lgan ta'limda foydalashning afzalliklari, hozirgi kunda pedagoglar AKTdan foydalanishda yo'l qo'yadigan xatolar tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: AKT(axborot kommunikatsion texnologiyasi), interaktivlik, texnologik ta'lim, texnologiya

Абстракт. В данной статье анализируются преимущества использования ИКТ в дошкольном образовании и ошибки, которые допускают сегодня педагоги при использовании ИКТ..

Ключевые слова: ИКТ (информационно-коммуникационные технологии), интерактивность, технологическое образование, технологии.

Abstract. This article analyzes the advantages of using ICT in preschool education and the mistakes that educators make in using ICT today.

Key words: ICT (information communication technology), interactivity, technological education, technology

Zamonaviy bolaning rivojlanayotgan dunyosi ota-onasi o'sgan dunyodan tubdan farq qiladi. Bu esa uzluksiz ta'limning birinchi bo'g'ini sifatida maktabgacha ta'limga sifat jihatidan yangi talablarni qo'yadi: zamonaviy axborot texnologiyalaridan (kompyuter, interaktiv doska, planshet va boshqalar) ta'lim.

Jamiyatni axborotlashtirish maktabgacha tarbiyachilar oldiga quyidagi vazifalarni qo'yadi:

- ✓ zamon bilan hamnafas bo'lish,
- ✓ bolani yangi texnologiyalar olamiga yo'naltiruvchi bo'lish;
- ✓ kompyuter dasturlarini tanlashda maslahatchi;
- ✓ shaxsning axborot madaniyatining asosini shakllantirish;
- ✓ o'qituvchilarning kasbiy darajasini va ota-onalarning malakasini oshirish.

Axborotlashtirish sharoitida bolalar bog'chasi faoliyatining barcha yo'nalishlarini yangilamasdan va qayta ko'rib chiqmasdan turib, ushbu muammolarni hal qilib bo'lmaydi. Maktabgacha ta'lim muassasalarining kompyuter dasturlariga qo'yiladigan talablar:

- ✓ Tadqiqot xarakteri
- ✓ Bolalar mustaqil ravishda mashq qilishlari oson
- ✓ Keng doiradagi ko'nikma va tushunchalarni rivojlantirish

- ✓ Yoshga mos
- ✓ Qiziqarli.

Dasturlarning tasnifi:

- ✓ Tasavvur, tafakkur, xotirani rivojlantirish
- ✓ Chet tillarning lug‘atlarini so‘zlash
- ✓ Eng oddiy grafik muharrirlar
- ✓ Sayohat o‘yinlari
- ✓ O‘qishga, matematikaga o‘rgatish
- ✓ Multimedia taqdimotlaridan foydalanish

Kompyuterning afzalliklari:

- ✓ kompyuter ekranida axborotni o‘yin tarzida ko‘rsatish bolalarda katta qiziqish uyg‘otadi;
- ✓ maktabgacha yoshdagi bolalar uchun tushunarli bo‘lgan majoziy ma’lumot turini olib yuradi;
- ✓ harakatlar, tovush, animatsiya uzoq vaqt davomida bolaning e’tiborini tortadi;
- ✓ bolalarning kognitiv faolligini rag‘batlantiradi;
- ✓ treningni individuallashtirish imkoniyatini beradi;
- ✓ kompyuterda o‘z faoliyati jarayonida maktabgacha yoshdagi bolaning o‘ziga ishonchi paydo bo‘ladi;
- ✓ kundalik hayotda ko‘rish mumkin bo‘lmagan hayotiy vaziyatlarni simulyatsiya qilish imkonini beradi.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishdagi xatolar:

- ✓ O‘qituvchining metodik tayyorgarligining yetarli emasligi
- ✓ Darsda AKT ning didaktik roli va o‘rnini noto‘g‘ri belgilash
- ✓ AKTdan rejadan tashqari, tasodifiy foydalanish
- ✓ Namoyish darslarining ortiqcha yuklanishi.

Zamonaviy o‘qituvchi ishida AKT:

1. Darslar uchun va stendlar, guruhlar, ofislar dizayni uchun illyustrativ material tanlash (skanerlash, internet, printer, taqdimot).
2. Mashg‘ulotlar uchun qo‘shimcha o‘quv materialini tanlash, bayramlar va boshqa tadbirlar uchun stsensariylar bilan tanishish.
3. Tajriba almashish, davriy nashrlar bilan tanishish, boshqa o‘qituvchilarning Rossiya va xorijdagi ishlanmalari.
4. Guruh hujjatlari va hisobotlarini tayyorlash. Kompyuter sizga har safar hisobot va tahlillarni yozmaslikka imkon beradi, balki diagrammani bir marta yozing va keyin faqat kerakli o‘zgarishlarni kiriting.
5. Ota-onalar yig‘ilishini o‘tkazish jarayonida bolalar bilan o‘quv mashg‘ulotlari samaradorligini va ota-onalarning pedagogik kompetentsiyasini oshirish uchun Power Point dasturida taqdimotlar yaratish.

6. Shaxsga yo'naltirilgan texnologiya

Shaxsga yo'naltirilgan texnologiyalar bolaning shaxsiyatini butun maktabgacha ta'lim tizimining markaziga qo'yadi, oila va maktabgacha ta'lim muassasasida qulay sharoitlar, uning rivojlanishi uchun nizolarsiz va xavfsiz sharoitlar, mavjud tabiiy imkoniyatlarni ro'yobga chiqarishni ta'minlaydi.

Shaxsga yo'naltirilgan texnologiya yangi ta'lim dasturlari mazmuni talablariga javob beradigan rivojlanish muhitida amalga oshiriladi. Rivojlanish makonida bolalar bilan shaxsga yo'naltirilgan o'zaro munosabatlar uchun sharoit yaratishga urinishlar mavjud bo'lib, bu bolaga o'z faolligini ko'rsatish va amalga oshirish imkonini beradi. to'liq o'zi. Biroq, maktabgacha ta'lim muassasalaridagi mavjud vaziyat har doim ham o'qituvchilar shaxsiy yo'naltirilgan texnologiyalar g'oyalarini to'liq amalga oshirishni boshladilar, deb aytishga imkon bermaydi, ya'ni bolalarga o'z imkoniyatlarini taqdim etisha olishmaydi.

Shaxsga yo'naltirilgan texnologiyalar doirasida mustaqil yo'nalishlar ajratiladi:

- maktabgacha ta'lim muassasasi sharoitlariga moslashish davrida sog'lig'i yomon bo'lgan bolaga yordam ko'rsatishga qaratilgan gumanistik mohiyati va psixologik va terapevtik yo'nalishi bilan ajralib turadigan insonparvarlik-shaxsiy texnologiyalar.

Ushbu texnologiya yangi maktabgacha ta'lim muassasalarida yaxshi qo'llanilishi mumkin, bu erda psixologik yordam uchun xonalar - yumshoq mebellar, xonani bezatgan ko'plab o'simliklar, individual o'yinlarni targ'ib qiluvchi o'yinchoqlar, individual darslar uchun jihozlar mavjud. Musiqa va jismoniy tarbiya xonalari, keyingi parvarishlash xonalari (kasallikdan keyin), maktabgacha yoshdagi bolalarning ekologik rivojlanishi va ishlab chiqarish faoliyati uchun xona, bu erda bolalar qiziqadigan faoliyatni tanlashlari mumkin. Bularning barchasi bolaga har tomonlama hurmat va muhabbat, ijodiy kuchlarga ishonishga yordam beradi, bu erda hech qanday majburlash yo'q. Qoidaga ko'ra, bunday maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalar xotirjam, itoatkor va nizolar yo'q.

- Hamkorlik texnologiyasi maktabgacha ta'limni demokratlashtirish, o'qituvchi va bola o'rtasidagi munosabatlarda tenglik, "Katta-bola" munosabatlar tizimida sheriklik tamoyilini amalga oshiradi. O'qituvchi va bolalar rivojlanayotgan muhit uchun sharoit yaratadilar, qo'llanmalar, o'yinchoqlar va bayramlar uchun sovg'alar tayyorlaydilar. Ular birgalikda turli xil ijodiy faoliyatni (o'yinlar, ish, kontsertlar, bayramlar, o'yin-kulgilar) belgilaydilar.

Pedagogik munosabatlarni insonparvarlashtirish va demokratlashtirishga asoslangan pedagogik texnologiyalar protsessual yo'naltirilganlik, shaxsiy munosabatlarning ustuvorligi, individual yondashuv, demokratik boshqaruv va mazmunning kuchli insonparvarlik yo'nalishi. "Kamalak", "Bolalikdan

o'smirligacha", "Bolalik", "Tug'ilishdan maktabgacha" yangi ta'lim dasturlari shunday yondashuvga ega.

Texnologik ta'lim jarayonining mohiyati berilgan boshlang'ich sharoitlar asosida quriladi: ijtimoiy tartib (ota-onalar, jamiyat), ta'lim yo'riqnomalari, ta'lim maqsadlari va mazmuni. Ushbu dastlabki ko'rsatmalar maktabgacha yoshdagi bolalarning yutuqlarini baholashning zamonaviy yondashuvlarini belgilashi, shuningdek, individual va tabaqalashtirilgan vazifalar uchun sharoit yaratishi kerak.

Shunday qilib, texnologik yondashuvning o'ziga xosligi shundaki, o'quv jarayoni o'z maqsadlariga erishishni kafolatlashi kerak. Shunga ko'ra, o'rganishga texnologik yondashuv quyidagilarni ajratib turadi:

- ✓ maqsadlarni belgilash va ularga maksimal darajada aniqlik kiritish (natijaga erishishga qaratilgan ta'lim va tarbiya);
- ✓ ta'lim maqsad va vazifalariga muvofiq o'quv qurollarini (ko'rgazmali va tarqatma materiallar) tayyorlash;
- ✓ maktabgacha yoshdagi bolaning hozirgi rivojlanishini baholash, maqsadlarga erishishga qaratilgan og'ishlarni tuzatish;
- ✓ natijani yakuniy baholash - maktabgacha yoshdagi bolaning rivojlanish darajasi.

Shaxsga yo'naltirilgan texnologiyalar an'anaviy texnologiyada - sevgi, g'amxo'rlik, hamkorlik muhitida bolaga avtoritar, shaxssiz va ruhsiz yondashuvdan farq qiladi va individual ijodkorlik uchun sharoit yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. G'aybullayeva M. "Bir yoshdan uch yoshgacha bo'lgan bolalar tarbiyasi". Toshkent, 2006
2. Djumanova D., Yu.K. Prusakova "Quvnoq logoritmika", metodik qo'llanma, 2009.
3. Kirsten A., Xansen, Roksana K. Kaufmann, Keyt Berk Uolsh. Bolaga mo'ljallangan dastumi tashkil etish // So'z boshi Pamela A.Koglinniki / Toshkent 2005.
4. Rasulova M., D.Abdullayeva, S.Oxunjonova, "Bolalami maktabga psixologik tayyorgarligi" Toshkent, 2004 yil